

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства освіти і науки,
молоді та спорту України
29 березня 2012 року №384
(у редакції наказу Міністерства
освіти і науки України
від 05 червня 2013 року №683)

Форма № Н – 3.04

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА**

Кафедра Фінансово-економічної безпеки, обліку і аудиту

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ОБЛІК ЦІННИХ ПАПЕРІВ»

галузь знань 0305 Економіка та підприємництво

спеціальність 7.03050901 «Облік і аудит»

спеціалізація Облік і аудит

факультет Економіки і підприємництва

Харків
ХНУМГ
2014 рік

Робоча програма дисципліни **«Облік цінних паперів»** для студентів спеціальністю 7.03050901 «Облік і аудит», спеціалізація Облік і аудит.

Розробники: доцент кафедри фінансово-економічної безпеки, обліку і аудиту, к. е. н., доцент О. Є. Власова

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фінансово-економічної безпеки, обліку і аудиту.

Протокол № 1 від 28.08.2012 року

Завідувач кафедри: проф. Т. В. Момот

Схвалено навчально-методичною радою факультету «Економіки та підприємництва» ХНУМГ імені О.М.Бекетова за напрямом підготовки 6.030509 «Облік і аудит».

Протокол № 1 від 30.08.2013 року.

Голова: проф. О. В. Соловйов

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів: для денної форми – 1,5 кредитів; для заочної форми - 2,0 кредити	0305 Економіка та підприємництво Напрямок підготовки 6.030509 «Облік і аудит»	Варіативна (за вибором студента)	
Модулів – 1	Спеціальність (професійне спрямування): 7.03050901 «Облік і аудит»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		5-й	5-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання «Організація обліку господарських операцій з цінними паперами»		Триместри 1 -й	Семестр 10-й
Загальна кількість годин - 54 години		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2,0 години самостійної роботи - студента – 2,9 години	Освітньо-кваліфікаційний рівень: спеціаліст	11 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		11 год.	4 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		32 год.	60 год.
		Індивідуальні завдання: для денної форми – не передбачене; для заочної форми - 10 год.	
		Вид контролю:	
		залік	залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни: оволодіння знаннями щодо організації діяльності суб'єктів господарювання – емітентів цінних паперів, особливостей фінансового та податкового обліку цінних паперів.

Завдання курсу: ознайомлення з особливостями організації облікового процесу господарських операцій з різними видами цінних паперів, що знаходяться в обігу України.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

– основні законодавчі та нормативні акти, якими регламентується питання обліку операцій з цінними паперами та їх відображення в звітності;

– економічну сутність та види цінних паперів, що знаходяться в обігу в Україні;

- податкового обліку, його предмет, задачі та функції;
- загальні вимоги до обігу різних видів цінних паперів;
- методи оцінки цінних паперів, що застосовуються в обліку;

вміти:

– використовувати основні законодавчі та нормативні акти, які регламентують порядок організації обігу та обліку цінних паперів суб'єктів господарювання;

– вести фінансовий та податковий облік господарських операцій цінними паперами різних суб'єктів господарювання.

3. Програма навчальної дисципліни (змістові модулі, теми, навчальні елементи)

ЗМ 1. Загальна економіко-правова характеристика обігу цінних паперів в Україні

Тема 1. Місце цінних паперів в діяльності господарюючих суб'єктів.

- 1.1. Види цінних паперів та їх основні характеристики.
- 1.2. Особливості розміщення і обігу цінних паперів.
- 1.3. Придбання і реалізація прав на цінні папери.
- 1.4. Цінні папери як інвестиційний інструмент та проблеми захисту інвесторів на ринку цінних паперів.

Тема 2. Особливості організації обліку та звітності емітентів цінних паперів.

- 2.1 Основные изменения в организации учета и составления финансовой отчетности публичных акционерных обществ
- 2.2 Общие правила перехода на МСФО
- 2.3. Представление финансовой отчетности (IAS 1)
- 2.4 Основные принципы составления отчетности по МСФО

Тема 3. Загальні принципи фінансового та податкового обліку акцій господарських товариств.

- 3.1. Природа акцій як різновиду цінних паперів
- 3.2. Загальні принципи бухгалтерського обліку акцій.
- 3.3. Особливості податкового обліку наявності та руху акцій.

ЗМ 2. Методика обліку наявності та руху окремих видів цінних паперів.

Тема 4. Особливості обліку облігацій.

- 4.1. Загальні принципи обігу облігацій в Україні.
- 4.2. Особливості бухгалтерського обліку наявності та руху облігацій

4.3. Податковий облік облігацій.

Тема 5. Особливості застосування векселів в господарській діяльності підприємств та їх облік.

5.1. Вексель: його види та властивості. Правові аспекти вексельного обігу в Україні.

5.2. Індосамент векселя.

5.3. Особливості бухгалтерського обліку операцій з векселями.

5.4. Особливості оподаткування операцій з векселями.

Тема 6. Облік іпотечних цінних паперів та інститутів спільного інвестування (ICI).

6.1 Загальні правила організації роботи ICI та обліку емітованих цінних паперів

6.2 Сутність та особливості організації обліку іпотечних цінних паперів

Тема 7. Особливості відображення в фінансовій звітності операцій з цінними паперами.

7.1 Баланс як джерело достовірної інформації про акціонерний капітал

7.2 Облік операцій з інструментами власного капіталу та відображення в фінансовій звітності

7.3 Відображення в фінансовій звітності показників прибутковості акцій

7.4 Особливості визнання та їх відображення в бухгалтерському обліку фінансових інструментів

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль «Облік цінних паперів»												
ЗМ 1 Загальна економіко-правова характеристика обігу цінних паперів в Україні												
Тема 1. Місце цінних паперів в діяльності господарюючих суб'єктів		2	1			2		1				5
Тема 2. Особливості організації обліку та звітності емітентів цінних паперів.		2	2			2		1	1			15

Продовження табл.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 3. Особливості створення та організації обліку статутного капіталу в акціонерних товариствах.		2	2			3		2	1			10
Разом за змістовим модулем 1	0,5 / 18,0	6	5			7	1,0 / 36,0	4	2			30
ЗМ 2 Методика обліку наявності та руху окремих видів цінних паперів												
Тема 4. Особливості обліку облігацій		2	2			6		2	1			
Тема 5. Особливості застосування векселів в господарській діяльності підприємств та їх облік		2	2			6		2	1			
Тема 6. Облік цінних паперів інститутів спільного інвестуванні (ICI) та іпотечних цінних паперів.			1			6						
Тема 7. Особливості відображення в фінансовій звітності операцій з цінними паперами		1	1			7		-				
Разом за змістовим модулем 2	1 / 36,0	5	7			25	1,0 / 36,0	4	2			30
Усього годин	54	11	11			32	72	8	4			60

5. Теми семінарських занять
(семінарські заняття не передбачені навчальним планом)

6. Теми практичних занять

Зміст	Кількість годин	
	денне навчання	заочне навчання
<i>ЗМ 1. Загальна економіко-правова характеристика обігу цінних паперів в Україні.</i>	5	2
Тема 1. Місце цінних паперів в діяльності господарюючих суб'єктів.	1	
Тема 2. Особливості організації обліку та звітності емітентів цінних паперів.	2	1
Тема 3. Особливості створення та організації обліку статутного капіталу в акціонерних товариствах.	2	1
<i>ЗМ 2. Методика обліку наявності та руху окремих видів цінних паперів.</i>	6	2
Тема 4. Особливості обліку облігацій.	2	1
Тема 5. Особливості застосування векселів в господарській діяльності підприємств та їх облік.	2	1
Тема 6. Облік цінних паперів інститутів спільного інвестуванні (ICI) та іпотечних цінних паперів.	1	
Тема 7. Особливості відображення в фінансовій звітності операцій з цінними паперами.	1	
Разом	11	4

7. Теми лабораторних занять

(робочим навчальним планом не передбачені)

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1	Само ініційоване вивчення літератури	20	30
	Виконання індивідуальної дослідницько-практичної роботи		10
	Самоконтроль навчальних досягнень	12	20
	Разом	32	60

9. Індивідуальні завдання

Навчальним планом не передбачено виконання індивідуальних завдань для студентів денної форми навчання.

Методичні вказівки до практичних занять та самостійного вивчення навчальної дисципліни «Облік цінних паперів» (для студентів 5 курсу денної та заочної форм навчання освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст» за напрямом підготовки 7.03050901 – «Облік і аудит») / Укл. Власова О.Є.; Х.: ХНАМГ, 2012.– 27 с. Обсяг – 10 годин.

10. Методи навчання

Викладання курсу передбачає застосування різноманітних форм і методів навчальної роботи, зокрема, проведення аудиторних занять, виконання самостійної індивідуальної розрахунково-дослідницької роботи тощо. Вони

спрямовані на активізацію самостійної роботи студентів, виховання в них творчого підходу до вирішення професійних завдань.

11. Методи контролю:

- контроль відвідування аудиторних занять;
- перевірка виконання домашніх завдань (тестування);
- контрольні роботи (розрахункові завдання і логічні вправи);
- перевірка виконання індивідуальної розрахунково-аналітичної роботи.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота							Сума
Змістовий модуль №1			Змістовий модуль № 2				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	100
10	10	20	20	10	20	10	

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Конспект лекцій з дисципліни «Облік цінних паперів» (для студентів 5 курсу денної і заочної форм навчання студентів спеціальності 7.050106 «Облік і аудит»).

2. Власова О.Є. Конспект лекцій з дисципліни «Облік цінних паперів» (для студентів 5 курсу денної і заочної форм навчання студентів спеціальності 7.050106 «Облік і аудит») (2009).

3. Методичні вказівки до практичних занять та самостійного вивчення навчальної дисципліни «Облік цінних паперів» (для студентів 5 курсу денної та заочної форм навчання освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст» за

напрямом підготовки 7.03050901 – «Облік і аудит») / Укл. Власова О.Є.; Х.: ХНАМГ, 2012.– 27 с. Обсяг – 10 годин.

14. Рекомендована література

Базова

1. Закон України "Про цінні папери та фондовий ринок" від 23.02.2006 р. № 3480-IV
2. Закон України "Про Національну депозитарну систему та особливості електронного обігу цінних паперів в Україні" від 10.12.1997 р. № 710/97-ВР
3. Закон України "Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні" від 30.10.1996 р. № 448/96-ВР
4. Закон України «Про акціонерні товариства»
5. Цивільний кодекс України
6. Господарський Кодекс України
7. Податковий кодекс України
8. Женевська конвенція 1930 року, що встановлює Уніфікований закон про переказний і простий векселі
9. Женевська конвенція 1930 року про врегулювання деяких колізій законів про переказні векселі і прості векселі
10. Женевська конвенція 1930 року про гербовий збір щодо переказних векселів і простих векселів
11. Закон України «Про приєднання України до Женевської конвенції 1930 року, якою введений Уніфікований закон про переказні векселі і прості векселі» від 06.07.99 р. № 826-XIV
12. Закон України «Про приєднання України до Женевської конвенції 1930 року про врегулювання деяких колізій законів про переказні векселі і прості векселі» від 06.07.99 р. № 827-XIV
13. Закон України «Про приєднання України до Женевської конвенції 1930 року про гербовий збір щодо переказних векселів і простих векселів» від 06.07.99 р. № 828-XIV
14. Закон України «Про обіг векселів в Україні» від 05.04.2001 р. № 2374-III
15. Закон України «Про інститути спільного інвестування (пайові та корпоративні інвестиційні фонди)» від 15.03.01 р. № 2299-III
16. Закон України «Про платіжні системи і переказ коштів в Україні» та інші нормативні акти України, прийнятих відповідно до названих законів
17. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 12 "Фінансові інвестиції", затверджене наказом Міністерства фінансів України від 26.04.2000 р. № 91
18. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 13 "Фінансові інструменти", затверджене наказом Міністерства фінансів України від 30.11.2001 р. № 559
19. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 "Баланс"

20. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 3 «Звіт про фінансові результати», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31.03.99 р. № 87

21. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28.05.1999 р. №137

22. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 12 "Фінансові інвестиції", затверджене наказом Міністерства фінансів України від 26.04.2000 р. № 91

23. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 13 "Фінансові інструменти", затверджене наказом Міністерства фінансів України від 30.11.2001 р. № 559

24. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 19 «Об'єднання підприємств», затвердженого наказом Мінфіну України від 07.07.99 р. № 163

25. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 20 "Консолідована фінансова звітність"

26. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 24 «Прибуток на акцію».

Інформаційні ресурси

Назва видання	Адреса в Інтернеті
Сервер Верховної Ради України	www.rada.gov.ua
Ліга Бізнес-Інформ	www.liga.net
Нормативні акти України	www.nau.kiev.ua
Податки та бухгалтерський облік	basa.tav.kharkov.ua
Право. Україна	www.legal.com.ua/cgi-bin/matrix.cgi/pravo.html
Українське право	www.ukrpravo.com
Сервер CAP/ CIPA	www.capcipa.biz

Навчальне видання

Робоча програма навчальної дисципліни

«Облік цінних паперів»

галузь знань 0305 Економіка та підприємництво

спеціальність 7.03050901 «Облік і аудит»

спеціалізація Облік і аудит

Розробник: **ВЛАСОВА** Олена Євгенівна

В авторській редакції

Комп'ютерне верстання: *Н. Ю. Гаврилiна*

План 2012, поз. 220 б

Підп. до друку 06.11.2013 р.

Формат 60x84/16

Друк на ризографі

Ум. друк. арк. 0,2

Тираж 1 пр.

Зам. № 9508

Видавець і виготовлювач:

Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова,
вул. Революції, 12, Харків, 61002

Електронна адреса: rectorat@kname.edu.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:

ДК №4705 від 28.03.2014 р.